Journal Of Educational Sciences

Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Eğitim Bilimleri Dergisi, Aralık 2012, Cilt: 3, Sayı: 2, 1-20
http://dergi.adu.edu.tr/egitimbilimleri/

İlköğretim 1., 2. ve 3. Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı Kazanımlarını Gerçekleştirebilmeleri Konusunda Kendi Yeterliklerine İlişkin Görüşleri (Aydın İli Örneği)*

Öğr. Gör. Vasfi ÇİLİNGİR
Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi
vcilingir@adu.edu.tr

Prof. Nezihe ŞENTÜRK
Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi
nezihesenturk@gmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı; Aydın ili merkez ilçe resmi ilköğretim okullarında görev yapmakta olan 1., 2. ve 3. sınıf öğretmenlerinin, müzik dersi öğretim programı kazanımlarını gerçekleştirebilmeleri konusunda kendi yeterliklerine ilişkin görüşlerini belirlemektir. Nitel araştırma yöntemi kullanılarak yapılan bu araştırmada İlköğretim 1., 2. ve 3. sınıf öğretmenlerinin, ilköğretim müzik dersi öğretim programında gerçekleştirmekte güçlük çektikleri kazanımlar varsa, güçlük çekme nedenlerine ilişkin görüşleri nelerdir olarak belirlenen birinci alt probleme ilişkin veriler öğretmenlerden açık uçlu soru ile yazılı olarak, ilköğretim 1., 2. ve 3. sınıf öğretmenlerinin, ilköğretim müzik dersi öğretim programı kazanımlarını gerçekleştirmede yeterliklerini geliştirmeye yönelik çabaları nelerdir şeklinde belirlenen ikinci alt problem için de veriler yarı yapılandırılmış görüşme aracılığıyla elde edilmiştir. Sonuçlar, 1., 2. ve 3. sınıf öğretmenlerinin, ilköğretim müzik dersi öğretim programı kazanımlarını gerçekleştirebilmelerinde güçlük çekme nedeni olarak birinci sırada öğretmen yetersizliğini bunun yanı sıra kendi yeterliklerini geliştirmeye yönelik bir çaba içerisinde olmadıklarını ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Müzik eğitimi, Öğretmen yeterliği, Sınıf öğretmeni.

The Views of 1st, 2nd and 3rd year Class Teachers on their own competencies on the Achievement of Elementary School Music Course Curriculum (2006) Objectives (Aydın city sample)

Abstract

The purpose of this study is to determine the views of 1st, 2nd and 3rd year class teachers on their own competencies on the achievement of elementary school music course curriculum objectives. In this study, qualitative research technique was used. On condition that 1st, 2nd and 3rd year class teachers have objectives that they are unable to reach in elementary school music course curriculum, the question of what their views are on the reasons of this difficulty is determined as the first sub problem and data is gathered by written open-ended questions from teachers. The question of what the steps are taken in order to develop the competencies of 1st, 2nd and 3rd year elementary school class teachers on the achievement of elementary school music course curriculum is determined as the second sub problem and data is gathered by 'sub-structured interview'. The results show that the reason of difficulty of 1st, 2nd and 3rd year class teachers' reaching elementary school music course curriculum objectives is incompetency of teachers as well as their unwillingness to improve their competencies.

Keywords: Music education, Teacher competency, Class teacher

* *Bu makale Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı (2006) Kazanımlarına İlişkin Görüşlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İrdelenmesi (Aydın İli Örneği) konulu doktora tezinden hazırlanmıştır.*

GİRİŞ

Bir toplumun geleceği, eğitilen yeni kuşaklara bağlıdır. Bunun farkında olan tüm toplumlar yatırımlarını çocuklara yöneltmişlerdir. Kendi kendine başarabilme özgüven duygusu ve problem çözebilme becerisi geliştirebilen, üretken, çalışmaktan zevk alabilen, çalışkan, kendisi ve yaşadığı toplumla uyumlu, yeniliklere açık, yenilikleri takip edebilen, güçlü, alanında başarılı, paylaşımcı, sorumluluklarını bilen kuşakların yetişmesinde sanat eğitimi etkin rol almaktadır.

Sanat eğitimi içerisinde en etkin rollerden biri de tartışmasız müzik ve müzik eğitimidir. Müzik eğitimi en iyi şekilde uygun programlar bağlı olarak okullarda verilebilir. Müzik eğitiminin çocuğun gelişimindeki belirleyici etkileri düşünüldüğünde, temel eğitimin yapıldığı ilköğretim okullarında sınıf öğretmeni tarafından verilen müzik eğitiminin çok önemli olduğu açıktır.

Temel eğitim basamağı olan ilköğretimde, çocuğun müziksel gelişim ve yeteneğinin belirlenmesi çok önemlidir. Çünkü bu şekilde onların gelecekleri şekillendirilecektir. İlköğretim çağı çocukları, müziksel açıdan algılarının yüksek olduğu bir dönem içerisinde olduklarından; müzik potansiyellerinin açığa çıkarılması ve temel müziksel yeterliklerin kazandırılması bir zorunluluktur. Bu nedenle ilköğretimin birinci kademesinde verilen müzik dersi büyük önem taşımaktadır. İsteği, ilgisi ve yeteneği ortaya çıkarılamayan çocuk çağdaş toplum olma yolunda büyük bir kayıptır.

Çocukların müziğe olan ilgisinin kritik gelişim dönemlerinde kazandırılmış olması daha sonraki eğitim basamaklarında müziğe olan ilgisini artıracak ve daha olumlu tutum geliştirmeleri sağlanacaktır.

Sınıf öğretmeni müziksel yeteneği olan öğrencilerin ayrımına sahip olmalı, müzik sevgisi aşılayabilmeli, şarkı söylemeyi çocukta zevk ve eğlence kaynağına dönüştürebilmelidir.

İlköğretim okullarında müzik derslerinin "1., 2. ve 3. sınıflarda sınıf öğretmenleri tarafından okutulması" öngörülmektedir. Ancak eğitim ve sanat üzerine yapılan araştırmalar, ilköğretim okullarında müzik eğitiminin diğer işlenen derslere oranla daha zayıf ve yetersiz işlendiğini ve uygulayıcı konumundaki sınıf öğretmeninin fazla önemsemediğini ortaya koymuştur. (Bresler, 1993; Şahin, 2002; Ercan, 2006; Göğüş, 2008; Kılıç, 2009; Barış ve Özata, 2009; Şahin, 2009; Okan, 2010; Vries,2011) Bu noktada, İlköğretim kurumlarının I. devresinde, öğrenciye müziksel davranış kazandırmada sorumluluk büyük ölçüde sınıf öğretmenlerine düşmektedir.

Sınıf öğretmenlerinin, programda bulunan müzik dersini istenilen düzeyde yapabilmesi için müzik ile ilgili temel bilgilere ve uygulama becerilerine sahip olması gerekir. İlköğretim çağındaki öğrencinin bilişsel, duyuşsal ve özellikle psikomotor (devinişsel) alandaki gelişimi çok önemlidir. Bu açıdan müzik eğitimi, özellikle ilköğretim döneminde titizlikle ele alınmalı eğitim süreci içerisinde, çocuğun gelişimine katkı işlevini yerine getirmelidir.

2006 yılında kabul edilen, 2007-2008 eğitim-öğretim yılında uygulamaya başlanan ilköğretim müzik dersi öğretim programının uygulama aşamasındaki durumuna bakmak gerekir. Konu ile ilgili literatür tarandığında, 2007–2008 eğitim-öğretim yılında uygulanmaya başlanan ilköğretim müzik öğretim programı hakkında geri bildirimleri kapsayan araştırmaların yapılması gerekliliği ortaya çıkmıştır. Beş yıl süresince uygulanmakta olan ilköğretim müzik dersi öğretim programına ait kazanımların, sınıf öğretmenlerince gerçekleştirilebilmesi konusunda kendi yeterliklerine ilişkin görüşlerinin ortaya çıkarılması problem durumu olarak ele alınmış buna göre problem cümlesi şöyle oluşturulmuştur: İlköğretim 1., 2. ve 3. sınıf öğretmenlerinin; ilköğretim müzik dersi öğretim programı (2006) kazanımlarını gerçekleştirebilmeleri konusunda kendi yeterliklerine ilişkin görüşleri nelerdir? (Aydın ili örneği). Bu ana problem çerçevesinde ele alınan alt problemler şunlardır:

1. İlköğretim 1., 2. ve 3. sınıf öğretmenlerinin, ilköğretim müzik dersi öğretim programında gerçekleştirmekte güçlük çektikleri kazanımlar varsa, güçlük çekme nedenlerine ilişkin görüşleri nelerdir?

2. İlköğretim 1., 2. ve 3. sınıf öğretmenlerinin, ilköğretim müzik dersi öğretim programı kazanımlarını gerçekleştirmede yeterliklerini geliştirmeye yönelik çabaları nelerdir?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçladığı için bu yönüyle "tarama modelinde betimsel bir çalışma" dır.

Çalışma grubu

Bu çalışma grubunu Aydın ili merkez ilçe resmi 38 ilköğretim okulunda 2010- 2011 öğretim yılında görev yapan tüm 1., 2. ve 3. sınıf öğretmenleri oluşturmuştur. Araştırmanın verilerini elde etmek için iki ayrı çalışma grubu belirlenmiştir. Birinci çalışma grubuna yazılı olarak açık uçlu bir soru yöneltilmiştir. Bu doğrultuda araştırmaya 1. Sınıfları okutan 114 öğretmenden 62'si 2. Sınıfları okutan 107 öğretmenden 63'ü ve 3. Sınıfları okutan 103 öğretmenden 73' ü katılmıştır.

İkinci çalışma grubuna yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla soru yöneltilmiştir. Bu çalışma grubu; farklı cinsiyet, farklı okullardan mezun olan ve farklı hizmet sürelerinde görev yapan on dokuz öğretmenden oluşmuştur. Yarı yapılandırılmış görüşmede öğretmen seçimi ve sayısı uzman görüşleri doğrultusunda, ilköğretim 1., 2. ve 3.sınıf öğretmenlerinin mesleki deneyimleri (1-5 yıl, 6-10 yıl, 11-15 yıl, 16-20 yıl, 21 yıl ve üzeri) göz önüne alınarak belirlenmiştir. Aşağıdaki tabloda çalışma grubunu oluşturan sınıf öğretmenlerinin çeşitli özellikleri yer almaktadır.

Tablo 1. Görüşmeler İçin Belirlenen Çalışma Grubu ve Özellikleri

Öğretmen Kodu	Okutulan Sınıf Düzeyi	Hizmet Yılı	Cinsiyet	Mezun Olunan Okul
Ö6	1.sınıf	5 yıl	Erkek	Eğitim Fak. Sınıf Öğrt.
Ö17	1.sınıf	9 yıl	Kadın	Fen-Edb. Fak. Fizik Böl.
Ö14	1.sınıf	14 yıl	Kadın	Eğitim Fak. Sınıf Öğrt.
Ö2	1.sınıf	18 yıl	Kadın	Eğitim Fak. Sınıf Öğrt.
Ö12	1.sınıf	33 yıl	Erkek	Eğitim Ens.
Ö3	2.sınıf	5 yıl	Erkek	Eğitim Fak. Sınıf Öğrt.
Ö19	2.sınıf	6 yıl	Kadın	Eğitim Fak. Sınıf Öğrt.
Ö16	2.sınıf	13 yıl	Kadın	Mühendislik Fak. Su Ürünleri
Ö11	2.sınıf	16 yıl	Kadın	İşletme Fak./ Formasyon
Ö7	2.sınıf	21 yıl	Erkek	Eğitim Yük. Okulu
Ö8	2.sınıf	28 yıl	Erkek	Eğitim Yük. Okulu
Ö13	3.sınıf	4 yıl	Erkek	Eğitim Fak. Sınıf Öğrt.
Ö20	3.sınıf	2 yıl	Kadın	Eğitim Fak. Sınıf Öğrt.
Ö18	3.sınıf	6 yıl	Kadın	Eğitim Fak. Sınıf Öğrt.
Ö1	3.sınıf	14 yıl	Kadın	Ziraat Fak.
Ö15	3.sınıf	13 yıl	Kadın	Fen –Edb. Fak. Alman Dili ve Edb.
Ö5	3.sınıf	16 yıl	Kadın	Eğitim Fak. Sınıf Öğrt.
Ö9	3.sınıf	17 yıl	Kadın	Eğitim Fak. Sınıf Öğrt.
Ö4	3.sınıf	28 yıl	Erkek	Eğitim Fak. Eğitim Yönetimi

Nitel araştırmada geçerliği artırmanın önemli bir yolu da ayrıntılı betimlemelere yer vermektir. Bu araştırmada da araştırmaya katılan kişilerin özellikleri, araştırmaya seçilme biçimleri, araştırmada kullanılan veri toplama araçları, verilerin nasıl analiz edildiği, sonuçlara nasıl ulaşıldığı ayrıntılı bir şekilde raporlaştırılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2005: 241).

Nitel araştırmalarda güvenirliği artırmak için kullanılan bir öneri de kodlayıcının kodladığı verileri 15 gün sonra tekrar kodlayarak kodlama güvenirlik katsayısındaki tutarlılığa bakmaktır. Bu araştırmada da bu yöntem kullanılmıştır. İki kodlama arasındaki uyum %88 bulunmuştur. Ayrıca güvenirliği artıran bir başka unsur ise ikinci bir kodlayıcının kodlama yapmasıdır. İkinci kodlayıcı olarak daha önce doktora tezini nitel araştırma üzerine yapmış, nitel araştırma ile ilgili çeşitli eğitimlere katılmış bir öğretim üyesinden yardım alınarak kodlama yapılması istenmiş ve iki kodlayıcı arasındaki uyum %83 bulunmuştur.

Nitel araştırmalarda önerilen güvenirlik artırma önerisi araştırma bulgularının herhangi bir yorum katılmadan doğrudan aktarılmasıdır. Bu araştırmada da bulguların sunulmasında görüşmelerle elde edilen veriler, herhangi bir yoruma yer verilmeden ayrı başlıklar halinde, doğrudan alıntılara yer verilerek sunulmuştur.

Geçerlik ve güvenirliği artırma çalışmalarından bir diğeri ise aynı zamanda etik önlemler bağlamında ele alınan araştırmaya katılan bireylerin gönüllülüğünün sağlanmasıdır. Bu konu dikkate alınmıştır. Yapılan görüşmeler için Aydın İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden resmî izin alınmış, daha sonra okul idarecileriyle görüşülerek görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda hem okulların hem de bireylerin isimleri hiçbir şekilde açıklanmamıştır. Bu işlem okullara ve öğretmenlere kodlar ya da numaralar verilerek gerçekleştirilmiştir. Öğretmenlerle yapılan yarı yapılandırılmış görüşme sonucu elde edilen veriler sadece araştırma amacı için kullanılmıştır.

Görüşmeler yalnızca araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiştir. Öğretmenlerden istekli olarak görüşme yapmayı kabul edenlerle tarih ve saat konusunda karar verilmiştir. 1., 2. ve 3. sınıf öğretmenleriyle okul yönetiminin uygun bulduğu bir salonda (yönetici odası, boş bir derslik, kütüphane vb.) bire bir görüşme yapılmıştır.

Verilerin Çözümlenmesi

Araştırmada görüşmelerle elde edilen verilerin çözümlenmesinde içerik analizinden yararlanılmıştır. İçerik analizi, araştırmalarda toplanan verileri açıklayarak kavramlara ve ilişkilere ulaşmayı amaçlayan nitel veri analiz tekniklerinden biri olarak ifade edilmektedir. İçerik analizi toplanan verilerin derinlemesine analiz edilmesini gerektirmektedir. Dolayısıyla bu analizle veriler tanımlanmakta ve veriler içinde saklı olabilecek gerçekler belirlenen kavram ve temalar çerçevesinde ortaya konulmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Birinci çalışma grubundan elde edilen veriler içerik analiziyle çözümlenerek temalar oluşturulmuş ve tablolaştırılmıştır.

İkinci çalışma grubunu oluşturan 1., 2. ve 3. sınıf öğretmenleriyle yapılan yarı yapılandırılmış görüşme sonucunda elde edilen ses kayıtları, bire bir ve detaylı olarak bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Bilgisayara aktarılan ses kayıtları metinlere dönüştürülmüş ve temalar oluşturulmuştur. Son olarak, ayrıntılı bir şekilde tanımlanan ve sunulan bulgular tablolar şeklinde sunulmuştur.

BULGULAR ve YORUM

Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın birinci alt problemi "İlköğretim 1., 2. ve 3. sınıf öğretmenlerinin, müzik dersi öğretim programında gerçekleştirmekte güçlük çektikleri kazanımlar varsa, güçlük çekme nedenlerine ilişkin görüşleri nelerdir?" olarak belirlenmiştir.

Aşağıda her bir öğrenme alanına ait bulgular 1., 2. ve 3. sınıf için arka arkaya verilmiş olup altına bu bulgulara ait yorumlar getirilmiştir.

İlköğretim 1. sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programında yer alan "Dinleme- - Söyleme - Çalma" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede güçlük çektikleri kazanımlara ilişkin görüşleri Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. *İlköğretim 1. Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Müzik Dersi Programında Yer Alan "Dinleme-Söyleme-Çalma" Öğrenme Alanı Kazanımlarını Gerçekleştirmede Güçlük Çektikleri Kazanımlara İlişkin Görüşleri*

NEDENLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLER / KAZANIMLAR	Öğretmen Yetersizliği	Sınıf düzeyine uygun değil	Öğrenciden kaynaklanan	Fiziksel koşullar	Zamansızlık	Etnik ve Çevresel faktörler	Toplam görüş	%
	f	f	f	f	f	f	n	
1. Çevresindeki ses kaynaklarını ayırt eder.	-	-	-	-	-	1	1	1,37
2. Çevresinde duyduğu sesleri taklit eder.	1	-	-	-	-	-	1	1,37
3. Gürültü ve düzenli sesleri birbirinden ayırt eder.	-	-	-	-	-	1	1	1,37
Tablo 2. devam								
4. Vücutlarını ritim çalgısı gibi kullanır.	9	-	1	-	-	-	10	13,70
5. Ses ve nefes çalışmaları yapar.	27	2	3	-	1	-	33	45,21
6. Öğrendiği müzikleri arkadaşları ile birlikte seslendirir.	2	-	1	-	-	-	3	4,11
7. Müzik çalışmalarını sergiler.	6	-	-	2	2	-	10	13,70
8. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinliklerine katılır.	1	-	-	-	3	-	4	5,48
9. Atatürk ile ilgili düzeylerine uygun şarkıları söyler	5	-	-	-	1	-	6	8,22
10. Sınıfındaki Atatürk ile ilgili müzik etkinliklerine katılır.	2	1	-	-	1	-	4	5,48
Toplam	53	3	5	2	8	2	73	

Tablo 2 incelendiğinde, İlköğretim 1. sınıf öğretmenlerinin 1. sınıf müzik dersi öğretim programı öğrenme alanlarından "Dinleme- Söyleme-Çalma" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede, güçlük çekme nedenlerine ilişkin görüşlerinin frekans dağılımı yer almaktadır. Toplam 73 görüşten 53'ü (% 72,60) öğretmen yeterliliği ile ilgilidir. Bunların da "Ses ve nefes çalışmaları yapar" ve "Vücutlarını ritim çalgısı gibi kullanır" kazanımlarında yoğunlaştığı görülmektedir. Tabloya göre 1., 2. ve 3. kazanımda çok az güçlük çekildiği görülmektedir. Nedenlerin vurgulanma sıklığına göre sıralanması; öğretmen yetersizliği, zamansızlık, öğrenciden kaynaklanan nedenler, sınıf düzeyine uygun olmama, fiziksel koşullar ve çevresel faktörler şeklindedir. En fazla neden belirtilen ilk üç kazanım, %45,21 ile "Ses ve nefes çalışmaları yapar", %13,70 ile "Vücutlarını ritim çalgısı gibi kullanır" ve % 13,70 ile "Müzik çalışmalarını sergiler" şeklindedir.

İlköğretim 2. sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programında yer alan "Dinleme- - Söyleme - Çalma" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede güçlük çektikleri kazanımlara ilişkin görüşleri Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 3. *İlköğretim 2. Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Müzik Dersi Programında Yer Alan "Dinleme- - Söyleme - Çalma" Öğrenme Alanı Kazanımlarını Gerçekleştirmede Güçlük Çektikleri Kazanımlara İlişkin Görüşleri*

NEDENLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLER / KAZANIMLAR	Öğretmen Yetersizliği	Sınıf düzeyine uygun değil	Öğrenciden kaynaklanan	Fiziksel koşullar	Zamansızlık	Etnik ve Çevresel faktörler	Toplam görüş	%
	f	f	f	f	f	f	n	
1. Ses ve nefes çalışmaları yapar.	17	-	-	-	-	-	17	23,29
2. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanır.	7	-	-	-	-	-	7	9,59
3. Öğrendiği müzikleri birlikte seslendirir.	4	1	1	-	-	-	6	8,22
4. Öğrendiği müziklere yarattığı basit ritim çalgılarıyla eşlik eder.	16	-	4	-	-	-	20	27,40
5. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinliklerine katılır.	5	-	-	-	1	-	6	8,22
6. İstiklal marşını anlamına uygun dinler.	-	1	-	-	-	-	1	1,37
7. Müzik çalışmalarını sergiller.	12	-	1	1	1	-	15	20,55
8. Atatürk'ü anlatan düzeyine uygun şarkıları söylemekten hoşlanır.	1	-	-	-	-	-	1	1,37
9. Atatürk'ü anlatan şarkıları anlamına uygun söyler.	-	-	-	-	-	-		0,00
Toplam	62	2	6	1	2	0	73	

Tablo 3 incelendiğinde, ilköğretim 2. sınıf öğretmenlerinin 2. sınıf müzik dersi öğretim programı öğrenme alanlarından "Dinleme- Söyleme-Çalma" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede, güçlük çekme nedenlerine ilişkin görüşlerinin frekans dağılımı yer almaktadır. Toplam 73 görüşten 62'si (% 84,93) öğretmen yeterliliği ile ilgilidir. Bunların da "Ses ve nefes çalışmaları yapar" ve "Öğrendiği müziklere yarattığı basit ritim çalgılarıyla eşlik eder" kazanımlarında yoğunlaştığı görülmektedir. Tabloya göre 9. kazanımla ilgili hiç güçlük çekilmediği, 6. ve 8. kazanımlarda da çok az güçlük çekildiği görülmektedir. Nedenlerin vurgulanma sıklığına göre sıralanması; öğretmen yetersizliği, öğrenciden kaynaklanan nedenler, zamansızlık, sınıf düzeyine uygun olmama ve fiziksel koşullar şeklindedir. Çevresel faktörler hiç dile getirilmemiştir. En fazla neden belirtilen ilk üç kazanım, %27,40 ile "Öğrendiği müziklere yarattığı basit ritim çalgılarıyla eşlik eder", %23,29 ile "Ses ve nefes çalışmaları yapar" ve % 20,55 ile "Müzik çalışmalarını sergiler" şeklindedir.

İlköğretim 3. sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programında yer alan "Dinleme- - Söyleme - Çalma" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede güçlük çektikleri kazanımlara ilişkin görüşleri Tablo 4'de verilmiştir.

Tablo 4. *İlköğretim 3. Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Müzik Dersi Programında Yer Alan "Dinleme- - Söyleme - Çalma" Öğrenme Alanı Kazanımlarını Gerçekleştirmede Güçlük Çektikleri Kazanımlara İlişkin Görüşleri*

NEDENLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLER / KAZANIMLAR	Öğretmen Yetersizliği	Sınıf düzeyine uygun değil	Öğrenciden kaynaklanan	Fiziksel koşullar	Zamansızlık	Etnik ve Çevresel faktörler	Toplam görüş	%
	f	f	f	f	f	f	n	
1. Konuşurken sesini doğru kullanır.	3	1	2	-	-	1	7	7,22
2. Şarkı söylerken sesini doğru kullanır.	4	-	1	-	-	1	6	6,19
3. Birlikte söyleme kurallarına uyar.	1	1	1	-	-	-	3	3,09
4. Birlikte çalma kurallarına uyar.	23	1	4	-	-	-	28	28,87
5. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzikleri anlamlarına uygun söyler.	1	-	-	1	-	-	2	2,06
6. Atatürk ile ilgili düzeyine uygun şarkıları doğru söyler.	-	-	-	-	-	-	-	0,00
7. Atatürk ile ilgili düzeyine uygun şarkıları etkili söyler.	2	1	-	-	-	-	3	3,09
8. İstiklal marşını anlamına uygun dinler.	1	1	-	-	-	-	2	2,06
9. Müzik çalışmalarını sergiler.	7	-	-	3	-	-	10	10,31
10. Yarattığı ritim çalgılarıyla, dinlediği müziklere eşlik eder.	15	-	-	2	1	-	18	18,56
11. Yarattığı ritim çalgılarıyla, söylediği müziklere eşlik eder.	13	1	2	2	-	-	18	18,56
Toplam	70	6	10	8	1	2	97	

Tablo 4 incelendiğinde, ilköğretim 3. sınıf öğretmenlerinin 3. sınıf müzik dersi öğretim programı öğrenme alanlarından "Dinleme- Söyleme-Çalma" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede, güçlük çekme nedenlerine ilişkin görüşlerinin frekans dağılımı yer almaktadır. Toplam 97 görüşten 70'i (%72,16) öğretmen yeterliliği ile ilgilidir. Bunların da "Birlikte çalma kurallarına uyar", "Yarattığı ritim çalgılarıyla, dinlediği müziklere eşlik eder" ve "Yarattığı ritim çalgılarıyla, söylediği müziklere eşlik eder" kazanımlarında yoğunlaştığı görülmektedir. Tabloya göre 6. kazanımla ilgili hiç güçlük çekilmediği, 1.,2.,3.,5.,7. ve 8. kazanımlarda da çok az güçlük çekildiği görülmektedir. Nedenlerin vurgulanma sıklığına göre sıralanması; öğretmen yetersizliği, öğrenciden kaynaklanan nedenler, fiziksel koşullar, sınıf düzeyine uygun olmama, çevresel faktörler ve zamansızlık şeklindedir. En fazla neden belirtilen ilk üç kazanım, %28,87 ile "Birlikte çalma kurallarına uyar", %18,56 ile "Yarattığı ritim çalgılarıyla, dinlediği müziklere eşlik eder" ve 18,56 ile "Yarattığı ritim çalgılarıyla, söylediği müziklere eşlik eder" şeklindedir.

1., 2. ve 3. sınıf öğretmenlerinin, ilköğretim müzik dersi programında yer alan "Dinleme- Söyleme-Çalma" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede güçlük çekilmesinin en önemli nedeni öğretmen yetersizliği olarak saptanmıştır. Öğretmen yetersizliği de yoğun olarak, yarattığı çalgıyla eşlik etme, çalma, sesini kullanma, temel müzik bilgisi ve uygulama becerisine dayanan kazanımlarda yoğunlaşmaktadır. Bu durumda öğretmenlerin hizmet öncesi ve hizmet içinde, gerçekleştirilmesi devinişsel alana dayanan kazanımlara yönelik eğitimlerinde eksiklikler olduğu söylenebilir.

İlköğretim 1. sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programında yer alan "Müziksel Algı ve Bilgilenme" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede güçlük çektikleri kazanımlara ilişkin görüşleri Tablo 5'de verilmiştir.

Tablo 5. *İlköğretim 1. Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Müzik Dersi Programında Yer Alan "Müziksel Algı ve Bilgilenme" Öğrenme Alanı Kazanımlarını Gerçekleştirmede Güçlük Çektikleri Kazanımlara İlişkin Görüşleri*

NEDENLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLER / KAZANIMLAR	Öğretmen Yetersizliği	Sınıf düzeyine uygun değil	Öğrenciden kaynaklanan	Fiziksel koşullar	Zamansızlık	Etnik ve Çevresel faktörler	Toplam görüş	%
	f	f	f	f	f	f	n	
11. Çevresindeki varlıkları hareket hızlarıyla ayırt eder.	3	1	2	-	-	2	8	36,36
12.Müziklere uygun hızda hareket eder.	10	2	2	-	-	-	14	63,64
Toplam	13	3	4	0	0	2	22	

Tablo 5 incelendiğinde, ilköğretim 1. sınıf öğretmenlerinin 1. sınıf müzik dersi öğretim programı öğrenme alanlarından "Müziksel Algı ve Bilgilenme" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede, güçlük çekme nedenlerine ilişkin görüşlerinin frekans dağılımı yer almaktadır. Toplam 22 görüşten 13'ü (%59,09) öğretmen yeterliliği ile ilgilidir. Bunların da "Çevresindeki varlıkları hareket hızlarıyla ayırt eder" ve "Müziklere uygun hızda hareket eder" kazanımlarında olduğu görülmektedir. Tabloya göre nedenlerin vurgulanma sıklığına göre sıralanması; öğretmen yetersizliği, öğrenciden kaynaklanan nedenler, sınıf düzeyine uygun olmama ve çevresel faktörler şeklindedir. Fiziksel koşullar ve zamansızlık hiç dile getirilmemiştir. Neden belirtilen kazanımlar, %63,64 ile "Müziklere uygun hızda hareket eder", %36,36 ile "Çevresindeki varlıkları hareket hızlarıyla ayırt eder" şeklindedir.

İlköğretim 2. sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programında yer alan "Müziksel Algı ve Bilgilenme" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede güçlük çektikleri kazanımlara ilişkin görüşleri Tablo 6'de verilmiştir.

Tablo 6. *İlköğretim 2. Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Müzik Dersi Programında Yer Alan "Müziksel Algı ve Bilgilenme" Öğrenme Alanı Kazanımlarını Gerçekleştirmede Güçlük Çektikleri Kazanımlara İlişkin Görüşleri*

NEDENLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLER / KAZANIMLAR	Öğretmen Yetersizliği	Sınıf düzeyine uygun değil	Öğrenciden kaynaklanan	Fiziksel koşullar	Zamansızlık	Etnik ve Çevresel faktörler	Toplam görüş	%
	f	f	f	f	f	f	n	
10. Doğada duydukları sesleri, gürlük özelliklerine göre farklı ses kaynakları kullanarak canlandırır.	10	1	1	-	-	-	12	20,69
11. Dağarcığındaki müzikleri anlamlarına uygun hız söyler.	6	1	-	-	-	-	7	12,07
12. Dağarcığındaki müzikleri anlamlarına uygun gürlükte söyler.	7	1	-	-	-	-	8	13,79
13. Çevresinde kullanılan çalgıları tanır.	9	1	-	5	-	6	21	36,21
14. Konuşmalarında uzun ve kısa heceleri ayırt ede	3	1	-	-	-	-	4	6,90
15. Duyduğu ince ve kalın sesleri ayırt eder.	5	1	-	-	-	-	6	10,34
Toplam	40	6	1	5	0	6	58	

Tablo 6 incelendiğinde, ilköğretim 2. sınıf öğretmenlerinin 2. sınıf müzik dersi öğretim programı öğrenme alanlarından "Müziksel Algı ve Bilgilenme" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede, güçlük çekme nedenlerine ilişkin görüşlerinin frekans dağılımı yer almaktadır. Toplam 58 görüşten 40'ı (%68,97) öğretmen yeterliliği ile ilgilidir. Bunların da "Doğada duydukları sesleri, gürlük özelliklerine göre farklı ses kaynakları kullanarak canlandırır" ve "Çevresinde kullanılan çalgıları tanır" kazanımlarında yoğunlaştığı görülmektedir. 14. ve 15. kazanımlarda da çok az güçlük çekildiği görülmektedir. Nedenlerin vurgulanma sıklığına göre sıralanması; öğretmen yetersizliği, sınıf düzeyine uygun olmama, çevresel faktörler, fiziksel koşullar ve öğrenciden kaynaklanan nedenler şeklindedir. Zamansızlık hiç dile getirilmemiştir. En fazla neden belirtilen ilk üç kazanım, %36,21 ile "Çevresinde kullanılan çalgıları tanır", %20,69 ile "Doğada duydukları sesleri, gürlük özelliklerine göre farklı ses kaynakları kullanarak canlandırır" ve %13,79 ile "Dağarcığındaki müzikleri anlamlarına uygun gürlükte söyler" şeklindedir.

İlköğretim 3. sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programında yer alan "Müziksel Algı ve Bilgilenme" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede güçlük çektikleri kazanımlara ilişkin görüşleri Tablo 7'da verilmiştir.

Tablo 7. *İlköğretim 3. Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Müzik Dersi Programında Yer Alan "Müziksel Algı ve Bilgilenme" Öğrenme Alanı Kazanımlarını Gerçekleştirmede Güçlük Çektikleri Kazanımlara İlişkin Görüşleri*

NEDENLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLER / KAZANIMLAR	Öğretmen Yetersizliği	Sınıf düzeyine uygun değil	Öğrenciden kaynaklanan	Fiziksel koşullar	Zamansızlık	Etnik ve Çevresel faktörler	Toplam görüş	%
	f	f	f	f	f	f	n	
12. Müzikteki uzun ve kısa ses sürelerini fark eder.	16	1	2	-	-	-	19	26,76
13. Müzikteki ses yüksekliklerini grafikle gösterir.	21	6	4	-	-	-	31	43,66
14. Duyduğu basit ritimleri tekrar eder.	1	-	-	1	-	-	2	2,82
15. Duyduğu basit ezgileri tekrar eder.	-	-	-	-	-	-	-	0,00
16. Müzikleri uygun hızda seslendirir.	3	-	2	-	-	-	5	7,04
17. Müzikleri uygun gürlükte seslendirir.	4	-	1	-	-	-	5	7,04
18. Müziklerdeki aynı ve farklı söz kümelerini harekete dönüştürür.	9	-	-	-	-	-	9	12,68
Toplam	54	7	9	1	0	0	71	

Tablo 7 incelendiğinde, ilköğretim 3. sınıf öğretmenlerinin 3. sınıf müzik dersi öğretim programı öğrenme alanlarından "Müziksel Algı ve Bilgilenme" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede, güçlük çekme nedenlerine ilişkin görüşlerinin frekans dağılımı yer almaktadır. Toplam 71 görüşten 54'ü (%68,97) öğretmen yeterliliği ile ilgilidir. Bunların da "Müzikteki ses yüksekliklerini grafikle gösterir" ve "Müzikteki uzun ve kısa ses sürelerini fark eder" kazanımlarında yoğunlaştığı görülmektedir. Tabloya göre 15. kazanımla ilgili hiç güçlük çekilmediği, 14., 16. ve 17. kazanımlarda da çok az güçlük çekildiği görülmektedir. Nedenlerin vurgulanma sıklığına göre sıralanması; öğretmen yetersizliği, öğrenciden kaynaklanan nedenler, sınıf düzeyine uygun olmama ve fiziksel koşullar şeklindedir. Zamansızlık ve çevresel faktörler hiç dile getirilmemiştir. En fazla neden belirtilen ilk üç kazanım, %43,66 ile "Müzikteki ses yüksekliklerini grafikle gösterir", %26,76 ile "Müzikteki uzun ve kısa ses sürelerini fark eder" ve %12,68 ile "Müziklerdeki aynı ve farklı söz kümelerini harekete dönüştürür" şeklindedir.

1., 2. ve 3. sınıf öğretmenlerinin, ilköğretim müzik dersi programında yer alan "Müziksel Algı ve Bilgilenme" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede çekilen güçlüklerin nedeni olarak öğretmen yetersizliği ön plana çıkmaktadır. Öğretmenlerin hem bilişsel hem devinişsel alana ait kazanımları gerçekleştirmede kendilerini yetersiz gördükleri anlaşılmaktadır. Bu durumda öğretmenlerin hizmet öncesi ve hizmet içinde müzik bilgisi ve müzik öğretim yöntemlerini yeterli düzeyde alamadığı, kazanımları gerçekleştirme konusunda yaşadıkları sorunların bu eğitim eksikliğinden kaynaklandığı söylenebilir.

İlköğretim 1. sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programında yer alan "Müziksel Yaratıcılık" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede güçlük çektikleri kazanımlara ilişkin görüşleri Tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 8. *İlköğretim 1. Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Müzik Dersi Programında Yer Alan "Müziksel Yaratıcılık" Öğrenme Alanı Kazanımlarını Gerçekleştirmede Güçlük Çektikleri Kazanımlara İlişkin Görüşleri*

NEDENLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLER / KAZANIMLAR	Öğretmen Yetersizliği	Sınıf düzeyine uygun değil	Öğrenciden kaynaklanan	Fiziksel koşullar	Zamansızlık	Etnik ve Çevresel faktörler	Toplam görüş	%
	f	f	f	f	f	f	n	
13. Ses oyunları yapar.	13	-	-	-	-	-	13	20,31
14. Yarattığı ritim çalgısıyla öğrendiği müzikler eşlik eder.	24	1	5	2	2	-	34	53,13
15. Basit ritmik yapıdaki ezgileri harekete dönüştürür.	6	-	-	1	1	-	8	12,50
16. Dinlediği, söylediği okul şarkılarının sözlerir uygun hareketler oluşturur.	2	-	-	-	-	-	2	3,13
17. Dinlediği öykudeki olayları farklı ses kaynaklarını kullanarak canlandırır.	1	1	4	-	1	-	7	10,94
Toplam	46	2	9	3	4	0	64	

Tablo 8 incelendiğinde, ilköğretim 1. sınıf öğretmenlerinin 1. sınıf müzik dersi öğretim programı öğrenme alanlarından "Müziksel Yaratıcılık" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede, güçlük çekme nedenlerine ilişkin görüşlerinin frekans dağılımı yer almaktadır. Toplam 64 görüşten 46'sı (%71,88) öğretmen yeterliliği ile ilgilidir. Bunların da "Yarattığı ritim çalgısıyla öğrendiği müziklere eşlik eder" ve "Ses oyunları yapar" kazanımlarında yoğunlaştığı görülmektedir. Tabloya göre 16. ve 17. kazanımlarda çok az güçlük çekildiği görülmektedir. Nedenlerin vurgulanma sıklığına göre sıralanması; öğretmen yetersizliği, öğrenciden kaynaklanan nedenler, zamansızlık, fiziksel koşullar ve sınıf düzeyine uygun olmama şeklindedir. Çevresel faktörler hiç dile getirilmemiştir. En fazla neden belirtilen ilk üç kazanım, %53,13 ile "Yarattığı ritim çalgısıyla öğrendiği müziklere eşlik eder", %20,31 ile "Ses oyunları yapar" ve %12,50 ile "Basit ritmik yapıdaki ezgileri harekete dönüştürür" şeklindedir.

İlköğretim 2. sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programında yer alan "Müziksel Yaratıcılık" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede güçlük çektikleri kazanımlara ilişkin görüşleri Tablo 9'de verilmiştir.

Tablo 9. *İlköğretim 2. Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Müzik Dersi Programında Yer Alan "Müziksel Yaratıcılık" Öğrenme Alanı Kazanımlarını Gerçekleştirmede Güçlük Çektikleri Kazanımlara İlişkin Görüşleri*

NEDENLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLER / KAZANIMLAR	Öğretmen Yetersizliği	Sınıf düzeyine uygun değil	Öğrenciden kaynaklanan	Fiziksel koşullar	Zamansızlık	Etnik ve Çevresel faktörler	Toplam görüş	%
	f	f	f	f	f	f	n	
16. Dinlediği öyküdeki olayları farklı materyaller kullanarak canlandırır.	11	-	1	2	2	-	16	66,67
17. Şarkılı oyun müziklerine, özgün hareketlerle eşlik eder.	7	-	-	1	-	-	8	33,33
Toplam	18	0	1	3	2	0	24	

Tablo 9 incelendiğinde, ilköğretim 2. sınıf öğretmenlerinin 2. sınıf müzik dersi öğretim programı öğrenme alanlarından "Müziksel Yaratıcılık" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede, güçlük çekme nedenlerine ilişkin görüşlerinin frekans dağılımı yer almaktadır. Toplam 24 görüşten 18'i (%75.00) öğretmen yeterliliği ile ilgilidir. Bunların da "Dinlediği öyküdeki olayları farklı materyaller kullanarak canlandırır" ve "Şarkılı oyun müziklerine, özgün hareketlerle eşlik eder" kazanımlarında olduğu görülmektedir. Nedenlerin vurgulanma sıklığına göre sıralanması; öğretmen yetersizliği, fiziksel koşullar, zamansızlık, öğrenciden kaynaklanan nedenler şeklindedir. Sınıf düzeyine uygunluğu ve çevresel faktörler hiç dile getirilmemiştir. Neden belirtilen kazanımlar %66,67 ile "Dinlediği öyküdeki olayları farklı materyaller kullanarak canlandırır" ve %33,33 ile "Şarkılı oyun müziklerine, özgün hareketlerle eşlik eder" şeklindedir.

İlköğretim 3. sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programında yer alan "Müziksel Yaratıcılık" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede güçlük çektikleri kazanımlara ilişkin görüşleri Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10. İlköğretim 3. Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Müzik Dersi Programında Yer Alan "Müziksel Yaratıcılık" Öğrenme Alanı Kazanımlarını Gerçekleştirmede Güçlük Çektikleri Kazanımlara İlişkin Görüşleri

NEDENLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLER / KAZANIMLAR	Öğretmen Yetersizliği	Sınıf düzeyine uygun değil	Öğrenciden kaynaklanan	Fiziksel koşullar	Zamansızlık	Etnik ve Çevresel faktörler	Toplam görüş	%
	f	f	f	f	f	f	n	
19. Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.	3	-	2	-	-	-	5	10,20
20. Müziklerde yer alan farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürür.	10	-	2	-	1	-	13	26,53
21. Ezgi denemeleri yapar.	20	1	5	-	-	-	26	53,06
22. Farklı ritmik yapılardaki ezgilere uygun hareket eder.	5	-	-	-	-	-	5	10,20
Toplam	38	1	9	0	1	0	49	

Tablo 10 incelendiğinde, ilköğretim 3. sınıf öğretmenlerinin 3. sınıf müzik dersi öğretim programı öğrenme alanlarından "Müziksel Yaratıcılık" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede, güçlük çekme nedenlerine ilişkin görüşlerinin frekans dağılımı yer almaktadır. Toplam 49 görüşten 38'i (%77,55) öğretmen yeterliliği ile ilgilidir. Bunların da "Ezgi denemeleri yapar" ve "Müziklerde yer alan farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürür" kazanımlarında yoğunlaştığı görülmektedir. 19. ve 22. kazanımlarda da çok az güçlük çekildiği görülmektedir. Nedenlerin vurgulanma sıklığına göre sıralanması; öğretmen yetersizliği, öğrenciden kaynaklanan nedenler, sınıf düzeyine uygun olmama ve zamansızlık şeklindedir. Fiziksel koşullar ve çevresel faktörler hiç dile getirilmemiştir. En fazla neden belirtilen ilk üç kazanım, %53,06 ile "Ezgi denemeleri yapar", %26,53 ile "Müziklerde yer alan farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürür" ve %10,20 ile "Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder" şeklindedir.

1., 2. ve 3. sınıf öğretmenlerinin, ilköğretim müzik dersi programında yer alan "Müziksel Yaratıcılık" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede güçlük çekmelerinin en önemli nedeni öğretmen yetersizliği olarak saptanmıştır. Öğretmen yetersizliği de yoğun olarak, temel müzik bilgisi(dizi-derece) ve çağdaş yaklaşıma dayalı öğretim yöntemlerinin bilinmesini gerektiren kazanımlarda yoğunlaşmaktadır. Bu durumda öğretmenlerin hizmet öncesi ve hizmet içinde bu konulara dayanan eğitimlerinin yetersiz kaldığı bunun sonucu olarak da öğretim yöntemlerini uygulayamadıkları düşünülebilir.

İlköğretim 1. sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programında yer alan "Müzik Kültürü" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede güçlük çektikleri kazanımlara ilişkin görüşleri Tablo 11'da verilmiştir.

Tablo 11. *İlköğretim 1. Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Müzik Dersi Programında Yer Alan "Müzik Kültürü" Öğrenme Alanı Kazanımlarını Gerçekleştirmede Güçlük Çektikleri Kazanımlara İlişkin Görüşleri*

NEDENLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLER / KAZANIMLAR	Öğretmen Yetersizliği	Sınıf düzeyine uygun değil	Öğrenciden kaynaklanan	Fiziksel koşullar	Zamansızlık	Etnik ve Çevresel faktörler	Toplam görüş	%
	f	f	f	f	f	f	n	
18. İstiklal marşına saygı gösterir.	-	-	-	-	-	-	0	0,00
19. Çevresindeki müzik etkinliklerine katılır.	5	-	-	-	1	7	13	32,50
20. Ortama uygun müzik dinleme kurallarını bilir.	1	-	1	2	-	-	4	10,00
21. Ortama uygun müzik yapma kurallarını bilir.	8	1	1	2	-	2	14	35,00
22. Atatürk ile ilgili belli başlı şarkıları tanır.	3	-	-	-	-	-	3	7,50
23. Sınıfındaki Atatürk ile ilgili müzik etkinlikleri katılmaktan hoşlanır.	2	-	-	-	-	1	3	7,50
24.Müzik yoluyla Atatürk'ü daha çok sever.	3	-	-	-	-	-	3	7,50
Toplam	22	1	2	4	1	10	40	

Tablo 11 incelendiğinde, ilköğretim 1. sınıf öğretmenlerinin 1. sınıf müzik dersi öğretim programı öğrenme alanlarından "Müzik Kültürü" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede, güçlük çekme nedenlerine ilişkin görüşlerinin frekans dağılımı yer almaktadır. Toplam 40 görüşten 22'si (% 55,00) öğretmen yeterliliği ile ilgilidir. Bunların da "Ortama uygun müzik yapma kurallarını bilir" ve "Çevresindeki müzik etkinliklerine katılır" kazanımlarında yoğunlaştığı görülmektedir. Tabloya göre 18. kazanımla ilgili hiç güçlük çekilmediği, 20. ve 23. kazanımlarda da çok az güçlük çekildiği

görülmektedir. Nedenlerin vurgulanma sıklığına göre sıralanması; öğretmen yetersizliği, çevresel faktörler, fiziksel koşullar, öğrenciden kaynaklanan nedenler, zamansızlık ve sınıf düzeyine uygun olmama şeklindedir. En fazla neden belirtilen ilk üç kazanım, %35,00 ile "Ortama uygun müzik yapma kurallarını bilir", %32,50 ile "Çevresindeki müzik etkinliklerine katılır" ve %10,00 ile "Ortama uygun müzik dinleme kurallarını bilir" şeklindedir.
İlköğretim 2. sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programında yer alan "Müzik Kültürü" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede güçlük çektikleri kazanımlara ilişkin görüşleri Tablo 12'de verilmiştir.

Tablo 12. *İlköğretim 2. Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Müzik Dersi Programında Yer Alan "Müzik Kültürü" Öğrenme Alanı Kazanımlarını Gerçekleştirmede Güçlük Çektikleri Kazanımlara İlişkin Görüşleri*

NEDENLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLER / KAZANIMLAR	Öğretmen Yetersizliği	Sınıf düzeyine uygun değil	Öğrenciden kaynaklanan	Fiziksel koşullar	Zamansızlık	Etnik ve Çevresel faktörler	Toplam görüş	%
	f	f	f	f	f	f	n	
18. Ortama uygun müzik dinleme kurallarını uygular.	-	-	-	2	-	-		5,88
19. Ortama uygun müzik yapma kurallarını uygular.	5	1	2	2	-	-	10	29,41
20. Farklı türlerdeki müzikleri dinleyerek müzik beğeni ve kültürlerini geliştirir.	5	-	-	4	-	-	9	26,47
21. Atatürk'ü anlatan şarkıları ayırt eder.	-	-	-	-	-	-	-	0,00
22. Atatürk'le ilgili okuldaki etkinliklere katılma istekli olur.	-	-	-	-	-	-	-	0,00
23. Okulda Atatürk'le ilgili müzik etkinliklerine katılır.	1	-	-	-	-	-	1	2,94
24. Çevresindeki müzik etkinliklerine katılır.	6	-	1	-	1	4	12	35,29
Toplam	17	1	3	8	1	4	34	

Tablo 12 incelendiğinde, ilköğretim 2. sınıf öğretmenlerinin 2. sınıf müzik dersi öğretim programı öğrenme alanlarından "Müzik Kültürü" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede, güçlük çekme nedenlerine ilişkin görüşlerinin frekans dağılımı yer almaktadır. Toplam 34 görüşten 17'si (%50) öğretmen yeterliliği ile ilgilidir. Bunların da "Çevresindeki müzik etkinliklerine katılır", "Ortama uygun müzik yapma kurallarını uygular" ve "Farklı türlerdeki müzikleri dinleyerek müzik beğeni ve kültürlerini geliştirir" kazanımlarında yoğunlaştığı görülmektedir. Tabloya göre 21. ve 22. kazanımlarla ilgili hiç güçlük çekilmediği, 18. ve 23. kazanımlarda da çok az güçlük çekildiği görülmektedir. Nedenlerin vurgulanma sıklığına göre sıralanması; öğretmen yetersizliği, fiziksel koşullar, çevresel faktörler, öğrenciden kaynaklanan nedenler, sınıf düzeyine uygun olmama ve zamansızlık şeklindedir. En fazla neden belirtilen ilk üç kazanım, %35,29 ile "Çevresindeki müzik etkinliklerine katılır", %29,41 ile "Ortama uygun müzik yapma kurallarını uygular" ve %26,47 ile "Farklı türlerdeki müzikleri dinleyerek müzik beğeni ve kültürlerini geliştirir" şeklindedir.

İlköğretim 3. sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programında yer alan "Müzik Kültürü" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede güçlük çektikleri kazanımlara ilişkin görüşleri Tablo 13'de verilmiştir.

Tablo 13. *İlköğretim 3. Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Müzik Dersi Programında Yer Alan "Müzik Kültürü" Öğrenme Alanı Kazanımlarını Gerçekleştirmede Güçlük Çektikleri Kazanımlara İlişkin Görüşleri*

NEDENLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLER / KAZANIMLAR	Öğretmen Yetersizliği	Sınıf düzeyine uygun değil	Öğrenciden kaynaklanan	Fiziksel koşullar	Zamansızlık	Etnik ve Çevresel faktörler	Toplam görüş	%
	f	f	f	f	f	f	n	
23. Bildiği çalgıları kullanım biçimlerine göre sınıflandırır.	12	-	2	4	-	-	18	41,86
24. Çevresindeki halk oyunlarını müzikleri ile tanır.	5	-	-	4	-	1	10	23,26
25. Farklı türlerdeki müzikleri dinleyerek müzik beğeni ve kültürünü geliştirir.	3	-	2	3	-	1	9	20,93
26.Çevresindeki Atatürk ile ilgili müzik etkinliklerine katılır.	1	-	-	-	-	1	2	4,65
27. Atatürk ile ilgili şarkı dağarcığına sahip olur.	2	-	-	-	-	-	1	2,33
28. Atatürk ile ilgili şarkı dağarcığını geliştirmeye istekli olur.	-	-	-	-	-	1	1	2,33
29.Çevresindeki Atatürk ile ilgili müzik etkinliklerine katılmaktan zevk alır.	1	-	-	-	-	1	2	4,65
Toplam	24	0	4	11	0	5	43	

Tablo 13 incelendiğinde, ilköğretim 3. sınıf öğretmenlerinin 3. sınıf müzik dersi öğretim programı öğrenme alanlarından "Müzik Kültürü" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede, güçlük çekme nedenlerine ilişkin görüşlerinin frekans dağılımı yer almaktadır. Toplam 43 görüşten 24'ü (%55,81) öğretmen yeterliliği ile ilgilidir. Bunların da "Bildiği çalgıları kullanım biçimlerine göre sınıflandırır" kazanımında yoğunlaştığı görülmektedir. 26., 27., 28. ve 29. kazanımlarda da çok az güçlük çekildiği görülmektedir. Nedenlerin vurgulanma sıklığına göre sıralanması; öğretmen yetersizliği, fiziksel koşullar, çevresel faktörler ve öğrenciden kaynaklanan nedenler şeklindedir. Sınıf düzeyine uygun olmama ve zamansızlık hiç dile getirilmemiştir. En fazla neden belirtilen ilk üç kazanım, %41,86 ile "Bildiği çalgıları kullanım biçimlerine göre sınıflandırır", %23,26 ile "Çevresindeki halk oyunlarını müzikleri ile tanır" ve %20,93 ile "Farklı türlerdeki müzikleri dinleyerek müzik beğeni ve kültürünü geliştirir" şeklindedir.

1., 2. ve 3. sınıf öğretmenlerinin, ilköğretim müzik dersi programında yer alan "Müzik Kültürü" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede güçlük çekmelerinin en önemli nedeni öğretmen yetersizliği olarak saptanmıştır. Öğretmen yetersizliği de yoğun olarak, müziksel etkinlikleri takip etme- ilgili olma ile müzik beğeni ve kültürünü geliştirmeye ilişkin kazanımlarda yoğunlaşmaktadır. Bu durumda öğretmenlerin çevrelerindeki sanata ve sanat etkinliklerine ilgi duymadıkları ve müzik kültürlerini geliştirmeye yönelik bir çaba da bulunmamaları sonucu öğrencilerini bu etkinliklere yönlendiremedikleri düşünülebilir.

Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın ikinci alt problemi "İlköğretim 1., 2. ve 3. sınıf öğretmenlerinin, müzik dersi öğretim programı kazanımlarını gerçekleştirmede yeterliklerini geliştirmeye yönelik çabaları nelerdir?" olarak belirlenmiştir.

Aşağıda 1., 2. ve 3. sınıf öğretmenlerinin, müzik dersi öğretim programı kazanımlarını gerçekleştirmede yeterliklerini geliştirmeye yönelik çabalarına ilişkin görüşleri tablolaştırılarak arka arkaya verilmiş olup altına bu bulgulara ait yorum getirilmiştir.

İlköğretim 1.sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programı kazanımlarını gerçekleştirmede yeterliklerini geliştirmeye yönelik çabalarına ilişkin görüşleri Tablo 14'de verilmiştir.

Tablo 14. *İlköğretim 1. Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Müzik Dersi Programında Yer Alan Kazanımları Gerçekleştirmede Yeterliklerini Geliştirmeye Yönelik Çabalarına İlişkin Görüşleri*

Görüşme Sorusu	**Kategori**	**Örnek İfadeler**
İlköğretim 1. sınıf müzik dersi öğretim programı kazanımlarını gerçekleştirmede yeterliliğinizi geliştirmeye yönelik çabalarınız nelerdir? (N=5)	Yeterliklerini Geliştirmeye Yönelik Çaba gösterenler (N=1)	"Ben bunun için bir müzik aleti aldım ve öğrenmeye çalışıyorum. Saz aldım. En azından onlarla birlikte bir ritim aleti çalmak, onların da bana eşlik etmesi ve onların daha çok böyle bir hani bir sinerji ortamı yaratılır ya. Bak bizim öğretmenimiz çalıyor, bizde hadi söyleyelim. Böyle hani hem onların müzik sevmesi açısından ben daha önemli buluyorum ve bu yönde gayretlerim var." (Ö6, E, 5 yıl)
	Yeterliklerini Geliştirmeye Yönelik Çaba göstermeyenler (N=4)	"Hiçbir çabam yok açıkcası kendimi geliştirmek adına dürüst olmak gerekirse." (Ö2, B, 18 yıl) "Şimdi öncelikle çabam fazla olmadı yani yalan değil. Çünkü sesim uygun değil, ses eğitimi almamışım yani. Böyle olunca elbette ki ve bize bir yol gösteren bir kurum olsun kişi olsun yani olmadığı için yani bizim başlangıçtan bu yana olmayınca elbette insan bir başına yapamaz." (Ö12, E, 33 yıl) "Çeşitli kaynaklardan o kazanımı gerçekleştirmek için daha değişik neler yapabilirim, ya da çocuğun seviyesine uygun değilse daha uygun bir seviyede nasıl sağlarım diye araştırma yapmak. Flütle falan çalmaya çalışıyorum. Kendim öyle bir kursa gitmek değil de internetten o şarkının müziğini indirmek ya da sözlerini bulmak gibi." (Ö14, B, 14 yıl) "Güzel bir soru. Yani her zaman bir çabam, yani bir hevesim vardır ama onu ben uygulamaya koymadım. Belki tembellik ediyorum, belki de hayatın getirdiği şeylerden, şartlardan dolayı. Hani çocuktur, evdir, iştir bu şeyde bu ritimde olmuyor yani gerçekleştiremiyoruz her şeyi istediğimiz gibi. Öyle." (Ö17, B, 9 yıl)

Tablo 14'de görüldüğü gibi beş öğretmenden biri müzik yeterliklerini geliştirmeye yönelik çaba gösterdiğini, dördü de bu konuda herhangi bir çaba göstermediğini belirtmişlerdir. Çaba gösterdiğini belirten öğretmen, çocukları müzik dersine motive etmek ve müziği sevdirmek için bir müzik aleti öğrenmeye başladığını ifade etmiştir. Diğer dört öğretmen de kendini geliştirmeye yönelik çabaları olmadığını belirtmişlerdir.

İlköğretim 2. sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programı kazanımlarını gerçekleştirmede yeterliklerini geliştirmeye yönelik çabalarına ilişkin görüşleri Tablo 14'de verilmiştir.

Tablo 15. *İlköğretim 2. Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Müzik Dersi Programında Yer Alan Kazanımları Gerçekleştirmede Yeterliklerini Geliştirmeye Yönelik Çabalarına İlişkin Görüşleri*

Görüşme Sorusu	**Kategori**	**Örnek İfadeler**
İlköğretim 2. Sınıf müzik dersi öğretim programı kazanımlarını gerçekleştirmede yeterliliğinizi geliştirmeye yönelik çabalarınız nelerdir? (N=6)	Yeterliklerini Geliştirmeye Yönelik Çaba Göstermeyenler (N=6)	" Şimdi ben kendi yeterliligimi gelistirmeye yönelik herhangi bi çaba sarfetmiyorum. Çünkü gerek duymuyorum açıkcası… Sbs'ye geldiğimiz bana çocuklarıma müzikle ilgili bi soru sorulmuyo ki. Sene başında toplantı yaparız ve toplantıya geldiğimizde ne okulun başarısının değerlendirilmesi tamam değerlendirelım tak Monitörde karşımıza şey çıkar sbs puanlarının diğer okullarla karşılaştırılması eee sbs'ye bakıyorum sbs'de çocugun sadece sayısal ve sözel zekasıyla ilgili sorular soruluyo bu yüzden yani." (Ö3, E, 5 yıl) "Bazı müzik öğretmenleriyle bazı günlerle ilgili bir şarkı öğretilmesi gerekiyorsa müzik öğretmenlerine ya da onu bilen başka öğretmenden o şarkının sözlerini alıp onun ezgisini ondan dinleyip bir kaç defa onu sınıfımızda öğretmeye çalışıyoruz. Öyle oluyor onun dışında başka bir şey yok." (Ö7, E, 21 yıl) "Ya çabam hariçten bir çabam da yok. Hele şunları öğreneyim de şu kadar da yararım olur gibi düşünmüyorum. İşin gerçeğini gerçeği konuşmak gerekirse sadece programları inceliyorum, izliyorum ve programı tamamen gerçekleştirmeye çalışıyorum yapabildiğim kadarını. İşliyor muyum ? İşliyorum evet yani benİ sınıfta da görebilirsiniz şimdi o programı işlerim." (Ö8, E, 28 yıl) "Aslında çabam yok yani samimi olayım. Bazı dönemlerde çok istemiştim enstrüman çalmayı ama bu bir yetenek ya da yani hiç başlamadım. Sadece flüt çalmaktan öte o da okulda öğrendim bunun dışında bişey yok. Hani hiçbir şey yapamıyorum sadece marşların ya da öğreteceğim şarkıların internetten açıp onları dinliyorum. Çocuklarıma öyle öğretiyorum." (Ö11, B, 16 yıl) "Teknik açıdan hiçbir şey yapmadım.Sadece ilgi,sevgi alanlarımın dışına hiç çıkmadım.Hani deseniz ki Milli Eğitim bu alanda keyifli çalışmalar yapsa katılmaz mısınız? Hizmetiçi eğitim kesinlikle katılırım.Ama kendim özel herhangi bir şey yapmadım.Enstrüman çalmayı denedim bıraktım." (Ö16, B, 13 yıl) "Açıkçası ben çok fazla çabada bulunmadım. Sadece yapabildiğim, müzik kitabını incelediğim zaman bilmediğim şarkıların internetten veya çocuk şarkıları cd'sinde melodisini bulmaya çalışmak, söyleyemediğim şarkılar olduğu zaman da işte kitapta getirip çocuklara dinletme bu açıdan yapabildim. Başka da bir şey yapamadım açıkçası." (Ö19, B, 6 yıl)

Tablo 15'de görüldüğü gibi altı öğretmenden altısı da kendilerini geliştirmek için çabada bulunmadıklarını belirtmişlerdir. İlköğretim 3. sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programı kazanımlarını gerçekleştirmede yeterliklerini geliştirmeye yönelik çabalarına ilişkin görüşleri Tablo 16'da verilmiştir.

Tablo 16. *İlköğretim 3. Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Müzik Dersi Programında Yer Alan Kazanımları Gerçekleştirmede Yeterliklerini Geliştirmeye Yönelik Çabalarına İlişkin Görüşleri*

Görüşme Sorusu	**Kategori**	**Örnek İfadeler**
İlköğretim 3. sınıf müzik dersi öğretim programı kazanımlarını gerçekleştirmede yeterliliğinizi geliştirmeye yönelik çabalarınız nelerdir?	Yeterliklerini Geliştirmeye Yönelik Çaba Göstermeyenler (N=8)	"Geliştirmeye yönelik sadece işte çeşitli haftalarla ilgili şeyler arıyorum şarkılar arıyorum, onlara uygun sözler arıyorum. Birde çocukların yaşına uygun arıyorum. Kendim için yapabildiğim tek çalışma bunlar. Bunun dışında hani kendimi de eleştiriyorum gidip mesela dediğim gibi bir müzik öğretmeninden yardım alabilirim ya da şey yapabilirim o konuda kendimi eleştirebilirim yani. Ama hani bu da hani şeyle ilgili herhalde baştan beri müzik aleti çalıp bu konuda hiç ilgimin olmadığı için kendimde o yönde olmadığım için arayıp bulmuyorum." (Ö1, B, 14 yıl)
		"Yani planlı bir çaba yok planlı bir çalışma yok tabii ki. Aslında düşünüyorum da yani burada saz kursuna bağlama kursuna giden bir arkadaş var eğer bu bir gelişme kabul edilecekse böyle bir şey mutlaka düşünüyorum. Yani çocuklarım içinde ve emeklilik içinde düşünüyorum böyle bir çalışmayı kendimi geliştirmeyi." (Ö4, E, 28 yıl)
		"Şimdi ben kişisel anlamda müziğe çok uzak bir insan değilim. Hani bu benim kendi özel isteğim. Resim olsaydı resme çok uzak bir insanım. Müziğe yakın bir insan olduğum için çok fazla değil ama kendimi geliştirdim. Mesela bir flüt çalabiliyorum ben. Ondan sonra nota biliyorum az çok. Müzik dinlerim iyi bir dinleyiciyim. Böyle olunca müziğe yatkınlığım var. Ama donanımlı mıyım? Hayır değilim. Akademik anlamda herhangi bir becerim yok." (Ö5, B, 16 yıl)
		"Çabalarım yok dermişim yani yeteneğim olmadığı için o konuda mesela çalgı aleti çalmak konusunda herhangi bir sarf etmedim şey çaba içerisine girmedim üniversitede çok uğraştım olmadı o yüzden şimdi artık hani bir de yaş ilerledi artık pek isteğimde yok açıkçası." (Ö9, B, 17 yıl)
		"Çabalarım, müzik dinliyorum hayatımın bir parçası zaten müzik. Ama bir müzik çalma işine gelince ona pek vakit ayıramıyorum, bulamıyorum. Hani başka müzik aletlerini ediniyorum mesela ediniyorum ama çalma konusuna gelince orda sıkıntılar oluyor. Ama müzik türlerini görüp bunu dinleyip bunun hangi türe ait olduğunu söyleyebilecek yeterliliğe sahibim ve çocuklara da bunu anlatacak rehberlik yapacak özelliğimin olduğunu düşünüyorum." (Ö13, E, 4 yıl)
		"Hımm nelerdir, müzik öğretmenimizden danışabiliyorum mesela. Geliyorum, Suna hanım ne nedir ben anlamadım, bu konuda neler yapabilirim diye.Kendi keyfime göre ekstradan ben kendim türküyü çok severim türkü söylerim bu çirkin sesimle.Kendimce ilave ara ara bir şeyler sokuşturuyorum." (Ö15, B, 13 yıl)
		"Ne bilim.. benim mesela eşim bağlama çalıyor ama bağlamayı halledemem diye düşündüm. Ama bi org aldım hani bir müziği bir şarkıyı söylerken arkadan da farklı bir şey olsun çocuklara hem bana bende sıkıldım çünkü sürekli şarkıyı söylüyorsun hareketini yapıyorsun ama öğretmen olarak da farklı şeyler istiyorsun. Hep aynı şeyler ilk önce öğretmeni sıkıyor sonra çocukları da sıkıyor tat almıyorsun çünkü." (Ö18, B, 6 yıl)
		"Açıkcası böyle bir çabam olmuyor. Şu açıdan olmuyo. Şimdi, yani ben şuna dalmak istemiyorum ama hani okulumun bulunduğu bölgeye falan da bağlamak istemiyorum ama çocukların çok eksiği oluyo. Açıkcası o eksiklikleri tamamlamak için de o farklı alanlarda. Çünkü nedenine gelince hani sınav sistemi falan da var. Yani bu açıdan açıkcası çok fazla……ama şey bakıyorum mesela. Özellikle bu müzik kültürüyle alakalı farklı yörelerin işte onlara dinletmeye çalıştım. Ben evden getirmiştim, bi kaset çalar, bilgisayar falan." (Ö20, B, 2 yıl)

Tablo 16'da görüldüğü gibi sekiz öğretmenden sekizi de kendilerini geliştirmek için çaba göstermediklerini belirtmişlerdir.

İlköğretim 1., 2. ve 3.sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programı kazanımlarını gerçekleştirmede yeterliklerini geliştirmeye yönelik çabalarına ilişkin görüşleri değerlendirildiğinde öğretmenlerin müzik dersini önemsemedikleri düşünülebileceği gibi bireysel çaba ile yetersizliklerini gideremeyeceklerini varsaydıkları da düşünülebilir. Müzik derslerinin denetlenmemesi, denetleniyorsa da denetimlerin müzik alanında uzman olan kişi tarafından yapılmadığının bilinmesi kendilerini geliştirme düşüncesini engelleyici bir etken olarak görülebilir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Birinci alt probleme ilişkin sonuçlar

Araştırmada "İlköğretim 1., 2. ve 3. sınıf öğretmenlerinin, ilköğretim müzik dersi öğretim programında gerçekleştirmekte güçlük çektikleri kazanımlar varsa, güçlük çekme nedenlerine ilişkin görüşleri nelerdir?" olarak belirlenen birinci alt probleme ilişkin sonuçlar aşağıda sıralanmıştır. Buna göre;

1. İlköğretim 1. sınıf öğretmenleri "Dinleme- Söyleme- Çalma" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede, vurgulanma sıklığına göre; öğretmen yetersizliği, zamansızlık, öğrenciden kaynaklanan nedenler, sınıf düzeyi uygun olmama, fiziksel koşullar ve etnik-çevresel faktörleri güçlük çekme nedenleri olarak göstermişlerdir. İlköğretim 2. sınıf öğretmenleri "Dinleme- Söyleme-Çalma" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede, vurgulanma sıklığına göre; öğretmen yetersizliği, öğrenciden kaynaklanan nedenler, sınıf düzeyine uygun olmama, zamansızlık, fiziksel koşullar ve etnik-çevresel faktörleri güçlük çekme nedenleri olarak göstermişlerdir. İlköğretim 3. sınıf öğretmenlerinin "Dinleme- Söyleme-Çalma" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede, vurgulanma sıklığına göre; öğretmen yetersizliği, öğrenciden kaynaklanan nedenler, fiziksel koşullar, sınıf düzeyine uygun olmama, etnik-çevresel faktörler ve zamansızlığı güçlük çekme nedenleri olarak göstermişlerdir.
2. İlköğretim 1. sınıf öğretmenleri "Müziksel Algı ve Bilgilenme" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede, vurgulanma sıklığına göre; öğretmen yetersizliği, öğrenciden kaynaklanan nedenler, sınıf düzeyi uygun olmama ve etnik-çevresel faktörleri güçlük çekme nedenleri olarak göstermişlerdir. İlköğretim 2. sınıf öğretmenleri "Müziksel Algı ve Bilgilenme" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede, vurgulanma sıklığına göre; öğretmen yetersizliği, sınıf düzeyine uygun olmama, etnik-çevresel faktörler, fiziksel koşullar ve öğrenciden kaynaklanan nedenler sıralamasıyla güçlük çekme nedenleri olarak göstermişlerdir. İlköğretim 3. sınıf öğretmenleri "Müziksel Algı ve Bilgilenme" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede, vurgulanma sıklığına göre; öğretmen yetersizliği, öğrenciden kaynaklanan nedenler, sınıf düzeyine uygun olmama ve fiziksel koşulları güçlük çekme nedenleri olarak göstermişlerdir.
3. İlköğretim 1. sınıf öğretmenleri "Müziksel Yaratıcılık" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede, vurgulanma sıklığına göre; öğretmen yetersizliği, öğrenciden kaynaklanan nedenler, zamansızlık, fiziksel koşullar ve sınıf düzeyi uygun olmama sıralamasını güçlük çekme nedenleri olarak göstermişlerdir. İlköğretim 2. sınıf öğretmenleri "Müziksel Yaratıcılık" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede, vurgulanma sıklığına göre; öğretmen yetersizliği, fiziksel koşullar, zamansızlık ve öğrenciden kaynaklanan nedenleri güçlük çekme sebepleri olarak göstermişlerdir. İlköğretim 3. sınıf öğretmenleri "Müziksel Yaratıcılık" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede, vurgulanma sıklığına göre;

öğretmen yetersizliği, öğrenciden kaynaklanan nedenler, sınıf düzeyine uygun olmama ve zamansızlığı güçlük çekme nedenleri olarak göstermişlerdir.

4. İlköğretim 1. sınıf öğretmenleri "Müzik Kültürü" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede, vurgulanma sıklığına göre; öğretmen yetersizliği, etnik-çevresel faktörler, fiziksel koşullar, öğrenciden kaynaklanan nedenler, zamansızlık ve sınıf düzeyine uygun olmama sıralamasıyla güçlük çekme nedenleri olarak göstermişlerdir. İlköğretim 2. sınıf öğretmenleri "Müzik Kültürü" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede, vurgulanma sıklığına göre; öğretmen yetersizliği, fiziksel koşullar, etnik-çevresel faktörler, öğrenciden kaynaklanan nedenler, sınıf düzeyine uygun olmama ve zamansızlığı güçlük çekme nedenleri olarak göstermişlerdir. İlköğretim 3. sınıf öğretmenleri "Müzik Kültürü" öğrenme alanı kazanımlarını gerçekleştirmede, vurgulanma sıklığına göre; öğretmen yetersizliği, fiziksel koşullar, etnik-çevresel faktörler ve öğrenciden kaynaklanan nedenleri güçlük çekme sebepleri olarak göstermişlerdir.

İkinci alt probleme ilişkin sonuçlar

Araştırmada, ilköğretim 1., 2. ve 3. sınıf öğretmenlerinin, ilköğretim müzik dersi öğretim programı kazanımlarını gerçekleştirmede yeterliklerini geliştirmeye yönelik çabaları nelerdir olarak belirlenen ikinci alt probleme ilişkin sonuçlar aşağıda listelenmiştir. Buna göre;

1. Görüşme yapılan öğretmenlerin içinden yalnızca bir öğretmenin çocukları müzik dersine motive etmek ve müziği sevdirmek için bir müzik aleti öğrenmeye başladığını, fakat öğretmenlerin genel olarak herhangi bir çaba göstermedikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Öneriler

1. Sınıf öğretmenleri müzik kültürlerinin geliştirilmesine yönelik çeşitli müzik etkinliklerine izleyici ve/ veya aktif olarak katılabilir.
2. Öğretmenler müzik eğitimi konusunda sadece hizmet içi eğitim kurslarıyla değil, kendilerini eğitim sürecinin gerektirdiği şekilde geliştirmek için çaba gösterebilirler.
3. Sınıf öğretmenlerinin müziği öğrenme aracı olarak kullanabilmeleri, müzik dersi öğretim programını inceleyerek kendi şartlarına uygun öğretim planları hazırlayabilmeleri ve müzik dersini en etkili biçimde işleyebilecek yeterliğe sahip olabilmeleri için Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hizmet içi kurslar düzenlenebilir ve bu eğitimin sürekliliği sağlanabilir.
4. Hizmet içi eğitimde öncelikle katılımın artırılabilmesi ve devamında etkili bir eğitimin verilebilmesi için çalışmalar yapılabilir.
5. Eğitim fakültelerinde sınıf öğretmenliği ana bilim dalında okuyan öğrencilerin mutlaka en az bir çalgıyı iyi derecede kullanabilmeleri sağlanabilir. Seslendirilen şarkılara, etkinliklere eşlik yapmada kullanılacak materyal-ritim çalgılarının tınısal ve kullanım özelliklerine ilişkin yeterli eğitim verilebilir.
6. Müzik eğitimi alanında çağdaş yaklaşıma dayanan öğretim yöntem ve tekniklerinin öğretimine daha fazla zaman ayrılabilir.

KAYNAKÇA

Barış, D. A. ve Özata, E (2009). **Sınıf öğretmenliği anabilim dalında alınan müzik-müzik öğretimi derslerinin öğretmenlik uygulamalarındaki yansımaları.** Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi, **9**(18), 27-42.

Bresler, L. (1993). **Music in a Double Bind: Instruction by Non-Specialist in Elementary Schools.** Bulletin of the Council for Research in Music Education, 115, 1-13.

deVries, P. (2011). **The First Year of Teaching in Primary School? Where 's the place of music?** International Journal of Education & the Arts, 12:2. http://www.ijea.org/v12n2 adresinden 21.06.2011 tarihinde alınmıştır.

Ercan, M. (2006), **Eğitim Fakülteleri ilköğretim bölümleri sınıf öğretmenliği programı son sınıf öğrencilerinin ilköğretim 1. devre müzik derslerine yönelik mesleki alan yeterliklerinin İncelenmesi.** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.

Göğüş, G. (2008). **İlköğretim I. kademe müzik eğitimde öğretmenin etkinliği.** Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi, **21**(2), 369-382. <http://kutuphane.uludag.edu.tr/PDF/egitim/htmpdf/2008-21(2)/M9.pdf > adresinden 29 Nisan 2010 tarihinde alınmıştır.

Kılıç, I. (2009). **İlköğretim I. kademe sınıf öğretmenlerinin müzik öğretiminde karşılaştıkları sorunlar.** İnönü üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi. **17**, 123-137.

Okan, S. (2010). **Sınıf öğretmenlerinin müzik dersindeki yeterlikleri gerçekleştirmelerine ilişkin görüşleri: Diyarbakır il örneği.** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mehmet Akif Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Burdur.

Şahin, K. (2002). **İlköğretim I. kademede müzik dersine ilişkin öğretmen görüşleri** (Uşak İli Örneği). Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Şahin, O. (2009). **Kırıkkale il merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin müzik dersi ile ilgili yeterliklerine ilişkin bir araştırma.** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). **Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri.**

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). **Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri.** (6. Basım). Ankara: Seçkin Yayıncılık.